

Nr 910

Av herrar Björkman och Nordgren, *i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 120, angående vissa fastighetsfrågor m. m. inom kommunikationsdepartementets verksamhetsområde.*

Genom beslut av 1943 års riksdag medgavs vattenfallsstyrelsen — efter tillstånd i varje fall av Kungl. Maj:t — att genom inköp av aktier eller för-
eningsandelar skaffa sig bestämmanderätten i elektriska distributionsföretag, vilka på grund av otillräckliga kapital- och krafttillgångar eller andra särskilda förhållanden har svårt att fullgöra sin uppgift på ett tillfredsställande sätt. De förvärv av enskilda distributionsföretag som hittills förekommit har inneburit övertagande av antingen samtliga eller också en huvudpart av aktierna eller andelarna i det lokala företaget.

I proposition nr 120 föreslås att riksdagen bemyndigar Kungl. Maj:t att godkänna två av vattenfallsstyrelsen träffade konsortialavtal, det ena med AB Skandinaviska elverk angående elkraftsdistribution inom Värmdön och angränsande områden och det andra med Stenungsunds kommun angående elkraftsdistribution inom nämnda kommuns område.

Vad först beträffar värmdöfallet finns skäl som talar för att avtalet inte
ör godkännas. Sålunda torde elkraftsdistributionen inom berörda område kunna ordnas utan att vattenfallsstyrelsen engagerar sig i företaget. Med hänsyn till att såväl styrelsen som AB Skandinaviska elverk redan bedriver distributionsverksamhet i angränsande områden kan emellertid ett samarbete här anses lämpligt. Ett samgående har, såsom departementschefen framhåller, även ansetts erbjuda fördelar med hänsyn till det utbyte av tekniska erfarenheter som möjliggöres inom ramen för ett gemensamt drivet företag. Genom att vattenfallsstyrelsen skall äga 51 procent av aktierna i bolaget tillförsäkras sig styrelsen bestämmanderätten i företaget. Avtalet kan sålunda anses ligga i linje med vad som uttalades i proposition nr 16 vid 1943 års riksdag.

I fråga om stenungsundsfallet kan inte några av ovannämnda skäl åbe-
ropas, och inte heller föreligger några av de betingelser som enligt 1943 års principbeslut skulle vara för handen för förvärv av enskilda distributionsföretag. Enligt vad vi erfarit skulle frågan om elkraftsdistributionen i stenungsundsområdet ha kunnat lösas utan att vattenfallsstyrelsen behövt engagera sig i företaget, då styrelsen först efter hård konkurrens med ett privat

företag med verksamhet i grannkommunerna fått övertaga rörelsen. Därest det privata företaget förvärvat rörelsen skulle kommunen fått möjlighet att övertaga äganderätten till distributionsföretaget betydligt tidigare än vad som är avsikten i överenskommelsen mellan kommunen och vattenfallsstyrelsen. Enligt överenskommelsen skall sålunda av aktiekapitalet om 1 milj. kr. kommunen vid bolagets stiftande äga teckna högst 25 procent medan vattenfallsstyrelsen tecknar återstoden. Kommunen skall sedan ha rätt att successivt öka sin andel av aktiekapitalet så att den år 1978 innehar högst 50 procent och år 1983 högst 75 procent av aktierna. Från och med den 1 januari 1994 skall kommunen ha rätt — och på vattenfallsstyrelsens begäran skyldighet — att övertaga samtliga aktier. Vattenfallsstyrelsen avhänder sig sålunda aktiemajoriteten i företaget år 1978 och kommer att delta i verksamheten under minst 15 år utan att inneha bestämmanderätten.

I sitt remissyttrande över vattenfallsstyrelsens framställning framhåller kommerskollegium att det inte torde föreligga några svårigheter att även inom stenungsundsområdet skapa en rationell distributionsenhet i enskild regi. Vi delar kommerskollegii uppfattning att det inte finns anledning till statligt ingripande i denna distribution och yrkar därför avslag å proposition nr 120 i denna del.

Aberopande det anförda hemställes,

att riksdagen måtte avslå Kungl. Maj:ts proposition nr 120 såvitt avser hemställan om bemyndigande för Kungl. Maj:t att godkänna av vattenfallsstyrelsen träffat konsortialavtal avseende detaljdistribution av elektrisk kraft inom stenungsundsområdet.

Stockholm den 14 april 1964

Folke Björkman

Hans Nordgren
